

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Гж.1511/19
06.06.2019. године
НОВИ САД

У ИМЕ НАРОДА

Апелациони суд у Новом Саду у већу судија Мирјане Андријашевић, председника већа, Бранке Маљковић и Милене Ковачевић, чланова већа, у правној ствари **тужиоца АА** из ..., ул. ..., кога заступа пуномоћник Јованка Ђаковић, адвокат из Новог Сада, против тужене **ББ**, ..., коју заступа Војно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужене против пресуде Основног суда у Новом Саду П.4380/2018 од 30.01.2019. године, у седници већа одржаној дана 06.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалбу тужене **одбија**, пресуду Основног суда у Новом Саду П.4380/2018 од 30.01.2019. године у побијаном усвајајућем делу одлуке о тужбеном захтеву и делу одлуке којим је тужени обавезан да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка, **потврђује**.

Образложење

Првостепеном пресудом, ставовима првим и другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев и тужена обавезана да тужиоцу исплати износ од 160.000,00 динара на име душевних болова због умањења животне активности, износ од 100.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и износ од 100.000,00 динара на име претрпљеног страха, са законском затезном каматом почев од 30.01.2019. године до исплате, све у року од 15 дана под претњом извршењем. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев преко досуђеног до траженог износа од 200.000,00 динара на име душевних болова због умањења животне активности и од по 150.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и страха, са спореним потраживањем. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 143.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана под претњом извршењем, док је ставом петим одбијен захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на трошкове парничног поступка почев од пресуђења до извршности пресуде.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена побијајући је у усвајајућем делу и делу одлуке о трошковима парничног поступка, из свих законом предвиђених разлога.

Жалба није основана.

Испитујући првостепену пресуду у побијаном делу у границама жалбених и разлога на које пази по службеној дужности према одредби члана 386. став 3. ЗПП, овај суд налази да је она донета без битних повреда одредаба парничног поступка, те да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно примењено материјално право.

Из чињеничног утврђења следи да је тужилац био запослен у Дана 14.09.1991. године док се налазио на радном месту, из ратних авиона Југословенске народне армије бивше СФРЈ на ... је бачена граната, од које је задобио повреде у виду стрелне ране леве подлактице и колена са задржаним металним телима у дубини меких ткива. Сачињена је одељенска пријава повреде на раду дана 26.09.1991. године у којој је наведено да је тужилац критичном приликом задобио повреде руке и ноге. Повреда колена констатована је и у потврди издатој од стране Дома здравља ... дана... године.

Тужилац је рођен ... године, а у моменту повређивања је имао ... године. Лечен је на Клиници за ортопедију и трауматологију у ..., а физикално болничко лечење је настављено због погоршања здравственог стања у два наврата (20.06-05.07.2012. године и 26.11.-05.12.2012. године). Тужилац се сада жали на ограничену покретљивост левог колена и ручног зглоба, трњење три прста леве шаке, слабост стиска леве шаке и отежано кретање праћено повременим боловима. Укоченост левог колена није настало одмах након повређивања, већ је регистрована 05.07.2012. године.

У последњих пар година почео је да осећа и додатне болове у пределу левог колена и леве руке, који су повремених карактера интензитета 2-3 степена. У последњих годину дана болови су јачег интензитета у односу на ранији период. Због претрпљених повреда код њега постоје последице у виду ограниченог покрета у зглобу левог колена лаког степена (погоршање у односу на претходно цењено стање) и окоштавање левог колена тако да не може дуже да стоји и хода, што је довело до умањења животне активности од 5 %. Погоршано је и стање леве руке утолико што је дошло до слабости стиска и снаге леве руке у односу на претходно цењено стање тако да не може да обавља дужи и тежи рад левом руком, што је довело до повећања умањења животне активности од 3 %. Описане последице довеле су до повећања умањења животне активности тужиоца у односу на претходно стање за 8 %. Због погоршања здравственог стања тужилац трпи физичке болове и страх интензитета и трајања ближе описаних у образложењу побијане пресуде. није дошло до повећања степена наружености.

Против Државне заједнице Србије и Црне Горе, Министарства одбране тужилац је водио поступак за накнаду штете. Њему су правноснажном пресудом Четвртог општинског суда у Београду П.928/00 од 22.04.2004. године досуђени износи од по 100.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и страха, од 300.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности и од 50.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, као и трошкови поступка.

Дана 31.07.2006. године Општинска управа Одељење за општу управу, друштвене делатности и заједничке послове је донео решење број 585-27/06-01 којим је тужиоцу признао својство цивилног инвалида рата пете групе са 50 % инвалидитета и признато право на личну инвалиднину цивилног инвалида рата пете групе са 50 % инвалидитета за стално почев од 1.07.2006. године па док за то постоје законски услови. Лекарска комисија за преглед лица обухваћених Законом о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца је дана 22.10.2013. године је налазом

и мишљењем потврдила да код тужиоца постоји стање након експлозивног рањавања у пределу левог колена са задржаним металним телом у дубини меких ткива. Наведено је да је дошло до погоршања здравственог стања тужиоца и то како у пределу левог ручног зглоба тако и левог колена.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд, позивом на одредбе чланова 154. став 1., 155., 158., 173., 174., 185., 186., 200. и 376. Закона о облигационим односима, делимично усваја тужбени захтев. У разлозима наводи да је након правноснажности пресуде којом је досуђена накнада нематеријалне штете за сва четири вида дошло до погоршања здравственог стања тужиоца, те да је због касније манифестације последица повреда које су задобијене још 1994 године дошло до погоршања његовог здравственог стања и до повећања степена умањења животне активности, као и трпљења физичких болова и страха. Става је да није основан приговор застарелости истакнут од стране тужене из разлога што је последица задобијене повреде ноге први пут медицински констатована дана 05.07.2012. године када је тужилац почео да осећа укоченост колена. Како је тужба у овој правној ствари поднета 17.03.2015. године није протекло трогодишњи рок од сазнања тужиоца за штету у смислу одредбе члан 376. став 1. Закона о облигационим односима.

Предмет ове парнице је накнада штете због погоршања здравственог стања тужиоца. Тужилац је против тужене водио парницу за накнаду штете која је правноснажно окончана 2004. године. У том поступку тужилац је истакао да је критичном приликом задобио повреде леве руке и ноге, а што је потврдила и приложена медицинска документација. Међутим, у том поступку расправљено је само о последицама које су у том тренутку постојале, односно о последицама повреде руке будући да тужилац последице повреде ноге тада није имао, иако је задобио повреду и колена са задржаним металним телима у дубини меких ткива. Укочености зглоба и окоштавање левог колена регистровано је доста касније, односно у тренутку када је тужилац због погоршања здравственог стања у два наврата био на физикалном лечењу током 2012. године. Нема података да је у ранијем периоду ова повреда код њега стварала озбиљније проблеме приликом обављања уобичајених активности. Медицинским вештачењем у овом поступку је утврђено да је код тужиоца због задобијених повреда 14.09.1991. године дошло до окоштавања левог колена које ограничава покрете и отежава обављање уобичајене активности и да је погоршано стање руке која је повређена, јер је дошло до слабости стиска и њене снаге. Умањење животне активности због колена износи 5 %, а повећање умањење животне активности за леву руку износи 3 %. У свом налазу вештак се изјаснио да се тек 2012. године видело коначно стање, односно да се тада манифестовала последица повреде ноге у виду укочености и окоштаности. На овај налаз тужени није имао примедби. Задржано метално тело у дубини меких ткива је тек почев од 2012. године почело да изазива последице код тужиоца. Имајући у виду да одредба члана 376. став 1. Закона о облигационим односима прописује да се рок застарелости рачуна од настанка штете (укочаност и окоштаности ноге констатовани 2012. година), а не од штетне радње, правилно првостепени суд истакнути приговор застарелости у односу на повреду колена цени неоснованим, имајући у виду да је тужба у предметној ствари поднета пре истека трогодишњег рока који прописује цитирана одредба.

Медицинским вештачењем је утврђено да је код тужиоца дошло до погоршања здравственог стања, које је у узрочној вези са задобијеним повредама дана ... године и да је дошло до повећања умањења животне активности тужиоца за укупно 8 %. На основу утврђене чињенице да се тужиоцу погоршало здравствено стање, правилно је првостепени суд применио материјално право када је обавезао тужену да му накнади

претрпљену штету за умањење животне активности од укупно 8 % по основу погоршања здравственог стања, као и физичке болове и страх које трпи као његову последицу, а који су одмерени имајући у виду последице повређивања, као и интензитет и трајање физичких болова и страха. Овај суд налази да су износи накнаде за ове видове нематеријалне штете правилно одмерени, уподобљени и примерени интензитету и трајању претрпљених физичких, односно душевних болова и страха код тужиоца, на начин на који их утврђује првостепени суд, те значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада. Имајући у виду интензитет и трајање претрпљених физичких болова и страха, те проценат умањења животне активности, као и происходеће душевне болове по том основу, суд је уверења да су ови износи у потпуности у складу са критеријумима из одредбе члана 200. став 2. Закона о облигационим односима и да представљају адекватну сатисфакцију тужиоцу. При том, суд је водио рачуна о томе да новчана накнада није циљ већ средство за ублажавање претрпљене нематеријалне штете и да не сме погодovati тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Не могу се прихватити жалбени наводи да је окоштавање и укоченост колена последица тужиочеве животне доби, а не задобије повреде, имајући у виду налаз вештака, а на који тужени није имао питања и примедби, као и приложену медицинску документацију, нити је суду пружио доказе који би потврдили његове наводе.

Такође, нису прихватљиви ни жалбени наводи да суд не узима у обзир садржину изреке решења Апелационог суда у Новом Саду Гж.3757/2016 од 25.04.2018. године којим је укинута раније донета првостепена пресуда у овој парници у усвајајућем делу и делу одлуке о трошковима парничног поступка, већ да тужиоцу досуђује више износе. Ово из разлога што су и ранијом и побијаном првостепеном пресудом досуђени износи од 160.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности и од по 100.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и страха, тако да првостепени суд не досуђује тужиоцу веће износе како неосновано тужени у жалби истиче.

Следом правилне одлуке о главној ствари, правилно је одлучено и о трошковима поступка у складу са одредбама чланова 153. став 2. и 154. ЗПП.

Из изнетих разлога, овај суд је на основу одредбе члана 390. ЗПП одлучио као у изреци пресуде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Мирјана Андријашевић